

[Undervisningsministeren.]

medlem talte ganske vist om, at den nugældende inspektion let føles som tilsynsførende og kontrollerende, en inspektion, der kommer for at se, om det hele går i de sædvanlige baner. Men således bør man ikke tænke om de nugældende tilsynsorganer; de kan også udføre en tilskyndende og inspirerende gerning og vil komme til det i de kommende år, uden at vi behøver at etablere et helt nyt organ.

Med disse bemærkninger vil jeg så udtale håbet om, at lovforslaget må kunne gå nogenlunde hurtigt gennem det udvalg, man påtænker nedsat.

Bomholt: Den højtærede minister spurgte mig, om jeg kunne tænke mig at overlade til den enkelte lærer helt at bestemme omfanget af sit pensum. Den ærede minister har en højt udviklet evne til at misforstå de mennesker, han sætter mest pris på. Jeg har naturligvis ikke en sådan tanke. Jeg nævnte udtrykkelig, at der gælder visse forordninger, hvori kravene til de enkelte fag beskrives. Man har forsøgt at revidere disse forordninger, og der foreligger en række udkast i den såkaldte grønne betænkning. Jeg har herom i min ordførertale udtalt, at disse udkast er altfor detaillerede i de opstillede krav til de enkelte fag. Jeg har nævnt dette. Det må dog være naturligere med en ganske enkel rammeordning, og således at den enkelte lærer indenfor den ramme, der er afstukket, selv fremsætter forslag om det stof, han agter at gennemgå. Hvis man ser lidt nøjere på den grønne betænkningens enkeltheder, er der mangfoldige eksempler, der her naturligt falder i øjnene, stofområder, som dikteres ovenfra, men som i virkeligheden burde fremgå af frie forslag, således at den enkelte lærer selv i nogen grad kunne manøvrere med sit stof, fremdrage det, som han havde størst interesse for at gennemgå og også størst mulighed for at levendegøre overfor eleverne.

Jeg tror, det må være det rigtige på den måde at give gymnasielærerne større almen frihed, og jeg anser det for at være meget, meget vigtigt, at denne almene frihed går forud for den specielle frihed, en forsøgslovgivning tillader.

Med hensyn til det organ, der skulle føre tilsyn, vil jeg gerne, for ikke at blive misforstået, præcisere, at jeg fremsatte et forslag til overvejelse og kun dette. Jeg har ikke tænkt mig, at de medhjælpere, der skulle indtræde i tremandsudvalgene, skulle have normerede stillinger. Jeg har ikke tænkt mig, at de skulle være embedsmænd eller

kvarte eller halve embedsmænd. Jeg tror, det er langt det frugtbarste, at disse mennesker kommer ude fra det praktiske skolearbejde og bliver stående i det. Men som sagt, lad os se lidt nærmere på det i udvalget.

Jeg vil ligeledes gerne for at undgå enhver misforståelse sige, at jeg ikke har tænkt mig forældrene anbragt i dette højeste råd. Jeg har bare sagt, at man i vore dage naturligt bør tænke på forældrene, og jeg har dernæst tilføjet, at jeg mente, at de fik deres naturlige plads i det lokale samarbejde, således som det så ofte sker.

Det glæder mig, at den højtærede minister tiltrådte landstingsmand Bonnichsens tale om trykket fra oven og nedefter på de forskellige skoleafdelinger. Trykket fra gymnasiet nedefter mod mellemskolen og folkeskolen. Mellemskolen er jo i virkeligheden efter 1937-loven nu en integrerende del af folkeskolen.

Jeg skal nævne et enkelt meget illustrerende eksempel på dette tryk. I begyndelsen af 1940'erne, da jeg var formand for skolekommissionen og skoleudvalget i Esbjerg, blev vi stillet overfor tanken om at ændre mellemskolen således, at den fra at være en mellemskole for 11—15-årige, blev en mellemskole for 12—16-årige, at man altså forskød skolealderen et år. Jeg var meget imod det, for det var en skoleopbygning, der ville stille øgede krav just til de arbejderforældre, jeg repræsenterede og ønskede at repræsentere. Der var i det år, da vi gennemførte ændringen indenfor et skolevæsen omfattende 5 000 elever, siger og skriver een elev, der gik fra det kommunale skolevæsen over i statsskolens gymnasium, kun een eneste elev, og i det samme år gennemførte vi en strukturændring, der forlængede skolealderen med et år i en så udpræget arbejderby.

Når man har oplevet dette eksempel, kan man unægtelig ikke glemme, hvad det drejer sig om, og jeg synes ikke, det er rigtigt, når den højtærede minister henviser til loven af 1950 og siger: ja, men realskole og gymnasium er jo nævnt i tilknytning til folkeskolen. Ja, det er klart, disse skoleformer er nævnt som skoleformer, folkeskolen fører over til. Det er tilknytningspunkter, og det kan vi ikke komme udenom. Der bør være en fri opstigning gennem de forskellige skoleformer, men der er dog ikke i denne lov sagt noget som helst om, at den ene skoleform bør udøve et tryk mod den anden, ikke en antydning er der sagt derom. Når den højtærede minister er enig med mig om, at dette tryk såvidt muligt bør opheves, må vi allesammen kunne blive enige